

Länstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (4)

Datum
2024-08-21

Diarienummer
7220-2024

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och lustgas (SOU 2024:23)

Er beteckning: S2024/00726

Sammanfattning

Länstyrelsen i Norrbotten, nedan endast Länstyrelsen, har i sitt remissvar valt att yttra sig kring delar av kapitel 3–6 och 10. Länstyrelsen är i huvudsak positiv till de förslag och bedömningar som framkommer i betänkandet. Länstyrelsen avstyrker däremot förslaget att länstyrelsen ska utöva tillsyn över Polismyndighetens tillsyn över förvaringsförbudet (4.5.4).

3.8 En ny lag om lustgas

Länstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att införa en ny lag i syfte att förhindra användning av lustgas för berusning.

4.1 En rök-, tobaks- och nikotinfri skoltid

Länstyrelsen ställer sig positiv till förslaget om en rök-, tobaks och nikotinfri skoltid. Däremot bör förslaget även omfatta den tid då det pågår verksamhet på fritidshem. I förslaget framgår att huvudmannen för skolan ska ansvara för att förbudet följs och att kommunen ska utöva tillsyn över förbudet. För att undvika att det enbart kommer att handla om kontroll är det av vikt att förbudet kombineras med ett långsiktigt förebyggande arbete redan under tidiga skolår. Det för att minska antalet barn och unga som börjar använda dessa produkter. Det är även av vikt att redan innan ett eventuellt förbud träder i kraft se över vilket stöd som kan erbjudas till barn och unga som använder sig av någon eller några av dessa produkter men som vill sluta.

4.2 Minsta antal portioner i en förpackning med tobaksfria nikotinprodukter

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om minsta antal portioner i en förpackning.

4.3.5 Nikotinhalten bör bestämmas till 12 milligram per gram

Länsstyrelsen tillstyrker avsikten att reglera nikotinhalten. Ur ett barnperspektiv kan det däremot vara av vikt att resonera kring om 12 milligram per gram nikotin i nikotinsnus är rimlig eller om gränsen borde vara lägre, då dessa produkter visat sig tilltala den yngre målgruppen.

4.4 Langning av tobaks- och nikotinprodukter

För att skydda barn och unga ställer sig Länsstyrelsen positiv till förslaget att det ska vara förbjudet att som ombud eller på därmed jämförbart sätt anskaffa tobaksvaror, e-cigarett, påfyllningsbehållare och tobaksfria nikotinprodukter till den som inte fyllt 18 år.

4.5.4 Förvaringsförbud

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att införa ett förvaringsförbud. Länsstyrelsen avstyrker utredningens förslag att Länsstyrelsen ska utöva tillsyn över Polismyndighetens tillsyn över förvaringsförbudet. Länsstyrelsen ser utmaningar i att flera regionala myndigheter skulle utöva tillsyn över en nationell myndighet.

5.1.2 Alkohollagens syfte ska anges i lagen

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att i lagstiftningen tydliggöra att alkohollagen är en skyddslagstiftning med syfte att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar.

5.2.1 Koppling mellan mat och alkoholservering

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag avseende matutbud samt den tidpunkt då matutbudet får begränsas.

5.2.4 Catering

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om serveringstid även vid catering samt att bestämmelser om utrymning efter serveringstidens utgång inte ska gälla.

5.2.5 Provsbakning av folköl

Länsstyrelsen ställer sig positiv till utredningens förslag om att provsmakning av folköl ska vara tillåtet. Däremot bör den föreslagna bestämmelsen ses över rent språkligt då den i sin nuvarande form kan misstolkas till att även gälla provsmakning av andra alkoholdrycker.

6.4.2 Åtgärder för att underlätta handläggningen

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens utbildningsförslag för kommunala handläggare och anser att den utbildning som tas fram bör resultera i någon form av intyg eller liknande för deltagarna. Den utbildning som länsstyrelserna sedan tidigare tagit fram för de kommunala handläggarna skulle med fördel kunna användas som grund vid framtagandet men även kompletteras med exempelvis e-kurser inom olika specifika områden vilka kan användas och upprepas vid behov.

Även om länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget finns det utmaningar. En del av de kommunala handläggarna i Norrbotten arbetar endast en liten del av sin tjänst med frågorna vilket kan medföra svårigheter att kunna prioritera att delta på en utbildning. Om utbildningen dessutom sker på annan ort tillkommer även restid och kostnader för resa och uppehälle.

10.3.2 Kostnader för staten och kommunen

Länsstyrelsen ser ett fortsatt behov av att länsstyrelserna enas och bedriver likvärdig och rättssäker tillsyn samt stöttar kommunerna med råd och stöd. Länsstyrelsen konstaterar att uppdraget om förstärkt alkohol- och tobakstillsyn (S2021/03344) och de medel som är kopplade till uppdraget löper ut nästa år. Länsstyrelsen bedömer att uppdraget behöver förlängas för att klara de uppgifter som redan nu finns och som utredningen föreslår läggas på länsstyrelsen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med handläggare Josefin Vestin som föredragande. I den slutliga handläggningen har även Jenni Niska, tf enhetschef Social hållbarhet medverkat.